

AKADEMIA SZTUKI W SZCZECINIE
WYDZIAŁ EDUKACJI MUZYCZNEJ

mgr Aneta Czech

**Muzyczny obraz wybranych modlitw codziennych we współczesnej polskiej literaturze
chóralnej w interpretacji chóru młodzieżowego.**

Promotor: dr hab. Anna Olszewska

Obszarem badań dysertacji są wybrane kompozycje z kręgu współczesnej polskiej literatury chóralnej: utwory *a cappella*, utwór na chór i organy *Symbolum Apostolorum* Piotra Grinholca oraz dzieło Ernesta Kamila Sienkiewicza *Dekalog* na chór mieszany, solistów i zespół instrumentalny w składzie: gitara basowa, perkusja, instrumenty klawiszowe, improwizujący saksofon z uwzględnieniem aspektów wykonawczych powyższych przez szkolny chór młodzieżowy.

Celem pracy jest prezentacja i analiza następujących zagadnień:

1. Modlitwy codzienne w życiu człowieka.
2. Współczesna polska literatura chóralna na przykładzie wybranych utworów *a cappella* i kompozycji wokально-instrumentalnych.
3. Wokalne i techniczne zagadnienia wykonawcze utworów *a cappella* oraz *Dekalogu* i *Symbolum Apostolorum*.
4. Specyfika pracy ze szkolnym chórem młodzieżowym.

W pierwszym rozdziale pracy sformułowano obszar i cel badawczy oraz pytania i hipotezy badawcze, przedstawiono także metody, techniki i narzędzia badawcze.

W rozdziale drugim opisano znaczenie modlitwy w życiu człowieka, która zawsze i wszędzie powinna towarzyszyć ludziom wierzącym oraz uczyć ich, jak pięknie, dobrze i pobożnie żyć. Opracowanie definicji modlitwy zaczerpnięto z *Katechizmu Kościoła Katolickiego*.

Następnie dokonano dogłębnej analizy muzycznej utworów, która umożliwiła autorce zrozumienie przyczyn zastosowania przez kompozytorów określonych elementów dzieła

muzycznego podczas prezentacji tekstów modlitw codziennych. Każda z wykonanych pieśni chóralnych posiada swój odrębny, charakterystyczny idiom brzmieniowy zależny od stylu muzycznego, w którym jest utrzymana. W rozdziale tym zamieszczono również tabele z podstawowymi informacjami o analizowanych dziełach określając: rodzaj chóru, fakturę, liczbę i rodzaj głosów, metrum, tempo oraz ambitus; wycinki partytur; krótkie biografie kompozytorów. Szczególną uwagę poświęcono analizie problemów wykonawczych prezentowanych utworów z uwzględnieniem możliwości wokalnych, ale również percepcyjnych młodych artystów. Ze względu na charakter kompozycji, ich walory artystyczne i dydaktyczne są one adresowane do wielu młodzieżowych chórów zrzeszonych w szkołach, kościołach, domach kultury itd.

W rozdziale kolejnym zawarto informacje dotyczące specyfiki pracy z amatorskim chórem młodzieżowym. Przedstawiono metody i sposoby pracy nad emisją głosu, interpretacją utworów, jak również pracy dyrygenta, jako nie tylko muzyka, ale również nauczyciela i wychowawcy. Opisano wpływ uczestnictwa w chórze na rozwój umiejętności indywidualnych chórzysty oraz krótko scharakteryzowano specyfikę rozwoju dojrzewającej młodzieży. Wybór zagadnień poruszonych w niniejszym rozdziale związany jest bezpośrednio z problematyką dotyczącą przygotowania koncertu. Współwykonawcą prezentacji artystycznej był chór szkolny (podrozdział 4.1) działający w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Białymstoku, w skład którego wchodziły dziewczęta w wieku adolescencyjnym (podrozdział 4.2). Kolejne tematy związane są bezpośrednio z kompetencjami dyrygenta (podrozdział 4.4) i chórzystów uwzględniając ich rozwój społeczny, emocjonalny, ogólnomuzyczny (podrozdział 4.3), również wokalny (podrozdział 4.5). Z uwagi na szczególne zainteresowania autorki rozprawy obszarem emisji głosu ten zakres został szeroko omówiony. Koncepcja występu zakładała prezentację repertuaru uwzględniając dwa składy wykonawcze: chór żeński i chór mieszany oraz różnorodność charakteru kompozycji i ich stopień trudności. Świadomość dotycząca warunków dobrego doboru repertuaru do prezentacji artystycznej przyświecała autorce podczas prac nad przygotowaniem materiału muzycznego do koncertu w ramach przewodu doktorskiego (podrozdział 4.6).

Aneta Czech